

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Maria Ghervas

Judecători

Ion Druță, Oleg Sternioală

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Extrans-Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului provizoriu al Societății comerciale „Fascomtrans” societate cu răspundere limitată, Andrei Postica împotriva Societății cu răspundere limitată „Extrans-Grup”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Direcția Construcții Capitale” cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La data de 13 aprilie 2016, administratorul provizoriu al SC „Fascomtrans” SRL, Andrei Postica a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Extrans-Grup”, intervenient accesoriu ÎM „Direcția Construcții Capitale” cu privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SA „Franzeļuța” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SC „Fascomtrans” SRL și în vederea asigurării prompte a cauzei și pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procedurii de insolabilitate, au fost aplicate măsuri de asigurare, fiind numit în calitate de administrator provizoriu al SC „Fascomtrans” SRL, Andrei Postica.

Menționează că, în urma executării măsurilor de asigurare stabilite în pct. 2 al dispozitivului încheierii enunțate, s-a stabilit că SC „Faseomtrans” SRL deține o creanță față de ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în mărime de 3907539,88 lei.

Sușține că, creanța menționată ar acoperi cu mult datoriile, însă, acționând cu rea-credință, în scopul eschivării de la stingerea obligațiilor, SC „Fascomtrans” SRL, la data de 27 iunie 2015, a încheiat contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 cu SRL „Extrans-Grup”.

Afirmă că, conform capitolului 2 din contractul enunțat, SC „Fascomtrans” SRL cesionează toată creanța (3907539,88 lei) către SRL „Extrans-Grup”.

Relevă că, ulterior, SC „Fascomtrans” SRL a înaintat cerere privind cesiunea drepturilor procesuale la Judecătoria Comercială de Circumscripție și o cerere similară la Judecătoria Botanică mun. Chișinău, prin care a solicitat recunoașterea SRL „Extrans-Grup” în calitate de succesori în drepturile procedurale ale SC „Fascomtrans” SRL în cadrul procedurii de executare nr. 019-2437/15 din 24 iunie 2015 privind încasarea din contul ÎM „Direcției Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul SC „Fascomtrans” SRL a datoriei în mărime de 3907539,88 lei.

Invocă că, conform art. 104 lit. a) și b) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor; transferurile de titlu gratuit din partea debitorului făcute în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligații morale sau actelor pentru binele public (de sponsorizare), în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său.

Declară că, la momentul semnării actului contestat, SC „Fascomtrans” SRL deja a acumulat datorii către creditori în baza documentelor executorii irevocabile din anul 2009 și prin cesiunea contestată a afectat drepturile creditorilor la executare, după cum urmează: titlul executoriu nr. 2e-2057/2011 privind încasarea din contul debitorului în beneficiul SA „Franzețuța” a sumei de 212009,42 lei, încheierea executorului judecătoresc A. Bănărescu nr. 056-108r/2012 din 18 mai 2012 privind încasarea din contul debitorului în beneficiul executorului judecătoresc A. Bănărescu a cheltuielilor de executare în sumă de 87062,69 lei, titlul executoriu nr. 2rae-328/11 din 23 decembrie 2011 (încheierea executorului judecătoresc I. Furdui nr. 032s-232/12 din 04 iunie 2012) privind încasarea din contul debitorului în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 62500 lei, titlul executoriu nr. 2e-9476/09 din 15 decembrie 2009 (încheierea executorului judecătoresc V. Guțu nr. 021-55r/11 din 07 februarie 2011) privind încasarea din contul debitorului în beneficiul SRL „Zicurat-Construct” a sumei de 27129,58 lei, titlul executoriu nr. 2e-4897/10 din 17 martie 2010 (încheierea executorului judecătoresc V. Cațer nr. VC100-25/10 din 18 noiembrie 2010) privind încasarea din contul debitorului în beneficiul ÎS „Moldvama-Grup” SRL a sumei de 2761,30 lei, titlul executoriu nr. 2e-412/14 din 16 aprilie 2014 (încheierea executorului judecătoresc M. Caduc nr. 081-596/14 din

04 septembrie 2014) privind încasarea din contul debitorului în beneficiul S.S. „Stadionul Republican” a sumei de 62784,76 lei și dispozițiile Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău privind suspendarea operațiunilor SC „Fascomtrans” SRL în scopul urmăririi datoriilor contribuabilului nr. 0200024999 din 06 octombrie 2010, nr. 0500031358 din 27 februarie 2012, nr. 042014021121 din 11 februarie 2014 și nr. 012015040808 din 08 aprilie 2015.

Menționează că, conform art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel, iar conform art. 221 alin. (1) din Codul civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Solicită declararea nulității contractului de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 acțiunea a fost admisă și a fost anulat contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup”.

La data de 26 mai 2017, SRL „Extrans-Grup” a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvență și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea instanței de insolvență este neîntemeiată, deoarece instanța a aplicat eronat legea.

Menționează că, conform art. 104 din Legea insolvenței, administratorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului.

Susține că, în speță, creditor de drept este SRL „Extrans-Grup”, care a fost recunoscut succesori în drepturile procedurale ale SRL „Fascomtrans”, creditor care a preluat dreptul de a pretinde datoria de la ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în sumă de 3907539,88 lei, iar debitor de drept este ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău, care datorează creditorului SRL „Extrans-Grup” sumă de 3907539,88 lei.

Afirmă că, Andrei Postica, administrator al insolvenței SRL „Fascomtrans” a formulat pretenții, neavând calitate de debitor, dar nici de creditor, în raportul juridic dat. Or, conform normei de drept invocate de intimat, acesta poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului, adică bunurile ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău.

Relevă că, intimatul induce instanța în eroare, deoarece contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup” nu afectează niciun bun al debitorului ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău, așa cum cere prevederile art. 104 din Legea insolvenței.

Mai relevă că, intimatul avea sarcina să probeze în ce măsură actul juridic solicitat de a fi declarat nul afectează bunurile debitorului ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău.

Invocă că, conform pretențiilor formulate, intimatul acționează în interesele ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău, dar nu în interesele SC „Fascomtrans” SRL, pe care o reprezintă ca administrator al insolabilității.

Menționează că, intimatul nu a prezentat careva probe plauzibile, ce ar confirma faptul că, contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup” este unul fictiv sau fraudulos. Mai mult, contractul nominalizat a fost obiectul judecării în alt proces civil, prezentat ca probă, iar prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06 aprilie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, contractul enunțat, faptele enunțate au fost stabilite deja în alt proces civil, or, în conformitate cu art. 123 alin (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Susține că, contractual menționat nu este un transfer, instanța de insolabilitate nu face diferența între aceste două acte juridice.

Afirmă că, conform cerințelor art. 104 lit. b) al Legii insolabilității, intimatul poate solicita spre a fi anulate transferurile cu titlu gratuit din partea debitorului, însă acesta solicită a fi declarat nul un contract, interpretând că este gratuit, nefăcând diferență între contract și transfer ca și acte juridice pentru a invoca prevederile enunțate.

Relevă că, chiar și în situația admiterii unei asemenea idei că contractul și transferul sunt acte juridice similare, atunci intimatul nu a prezentat absolut nici o probă în sensul argumentării că acest act juridic este unul cu titlu gratuit, noțiunea de titlu gratuit nu este specificată nici în contract, dar nici nu rezultă acest lucru din natura și conținutul său. Mai mult, faptul că, contractului litigios este unul oneros rezultă din alte probe, cum ar fi Acordul adițional nr. 1 la contractul de cesiunea a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup”, iar conform Acordului enunțat, ultima și-a asumat achitarea altor datorii față de SRL „Dongtur”.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, hotărârea instanței de insolabilitate a fost pronunțată la data de 18 mai 2017, iar cererea de recurs a fost depusă de către recurentă la data de 26 mai 2017.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și

care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SA „Franzețuța” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SC „Fascomtrans” SRL și în vederea asigurării prompte a cauzei și pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procedurii de insolabilitate, au fost aplicate măsuri de asigurare, fiind numit în calitate de administrator provizoriu al SC „Fascomtrans” SRL, Andrei Postica.

De asemenea, s-a constatat că, la data 27 iunie 2015, între SC „Fascomtrans” SRL, în calitate de cedent și SRL „Extrans-Grup”, în calitate de cesionar a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, administratorul provizoriu al SC „Fascomtrans” SRL, Andrei Postica a solicitat declararea nulității contractului de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup” în temeiul art. 104 lit. a) și b) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de insolabilitate este una întemeiată și legală.

În susținerea concluziei enunțate, se reține că conform pct. 2.1 din contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, SC „Fascomtrans” SRL cesează SRL „Extrans-Grup” dreptul patrimonial de încasare a datoriei în mărime de 3907539,88 lei, iar conform pct. 2.2 din acest contract, creanța bănească în sumă totală de 3907539,88 lei este înăscută din raportul juridic crea între SC „Fascomtrans” SRL și ÎM „Direcția Construcții Capitale” în baza titlului executoriu din 04 iunie 2015, eliberat de către Judecătoria Comercială de Circumscripție.

Conform art. 104 lit. a) și b) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor și transferurile cu titlu gratuit din partea debitorului făcute în ultimii trei ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligațiuni morale sau actelor

pentru binele public (de sponsorizare), în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său.

În cazul din speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, SC „Fascomtrans” SRL, cu rea-credință și contrar intereselor altor persoane, a încheiat contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015. Or, din materialele dosarului rezultă că, la momentul încheierii contractului de cesiune a creanței enunțat, SC „Fascomtrans” SRL deja avea acumulate datorii față de alți creditori în baza titlurilor executorii.

Conform tabelului definitiv al creanțelor, au fost validate creanțele chirografare de rangul III ale Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și creanțele chirografare de rangul V ale ÎM „Direcția Construcției Capitale”.

Astfel, este evident că, contractul de cesiune a creanței enunțat a afectat drepturile acestor creditori. Or, în situația în care debitorul nu dispune de masă debitoare, sumele cesionate urmau a fi incluse în masa debitoare, aceasta fiind unica sursă din care ar fi putut fi stinse creanțele creditorilor validați. Din masa debitoare se sting creanțele creditorilor, ținând cont de rangul acestora. Astfel, în primul rând ar fi fost stinse creanțele Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, care sunt de un rang mai înalt, iar creanțele creditorilor chirografari de același rang, în cazul în care masa debitoare nu este suficientă pentru stingerea lor integrală, se repartizează proporțional valorii creanțelor între ceilalți creditori.

În acest context, ținând cont de suma cesionată și de valoarea creanțelor, chiar și în situația existenței altor creditori chirografari de rangul V, o parte din creanțele ÎM „Direcția Construcției Capitale” ar fi putut fi stinse.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de insolvență corect a concluzionat că, contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015 este un act juridic fraudulos, care a afectat drepturile creditorilor.

La caz, se mai reține că, Legea insolvenței nu conține nici definiția actului juridic cu titlu gratuit, însă conform art. 197 alin. (1) din Codul civil, act juridic cu titlu gratuit este actul prin care se procură unei părți un folos patrimonial fără a se urmări obținerea în schimb a unui alt folos patrimonial.

Actele cauzei denotă faptul că, într-adevăr, în contractul de cesiune a creanței enunțat nu este menționat că, contractul este gratuit, însă, de asemenea, nu reiese faptul că, în urma transmiterii acestui drept, debitorul a căpătat ceva în loc.

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, la data de 30 iunie 2015, între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup” a fost încheiat Acordul adițional nr.1 din 30 iunie 2015 la contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup”, conform căruia părțile au decis să completeze prevederile pct.2 al contractului cu subpunctele 2.4 și 2.5, care vor avea următorul conținut: „2.4. Prețul prezentului contract constituie suma de 1204000 (un milion două sute patru mii) lei, iar pct. 2.5. Părțile consimt ca prețul cesiunii menționat în pct. 2.4 din prezentul contract să fie plătit de cesionar către SC „Dongtur” SRL, c/f: 1003600004118, adresa sediului: mun. Chișinău, str. Alecu Russo,1, c/d: MD32EX0000002251100006MD, deschis la BC „Eximbank - Gruppo

Veneto Banca” SA, filiala nr. 3 Chișinău, care are o creanță nestinsă față de cedentul - SC „Fascomtrans” SRL în baza contractului de livrare a materialelor de construcție nr. 14/CON din 03.04.2008”, însă la materialele dosarului a fost anexat contractul de livrare din 14 martie 2008, încheiat între SRL „Dongtur” și SC „Fascomtrans” SRL, care nu este semnat de administratorii corespunzători.

În acest context, se reține că, din partea SRL „Dongtur” contractul enunțat a fost semnat de către Denis Cojuhari, care a acționat în baza Statutului, dar nu în baza unei procuri, iar din partea SC „Fascomtrans” SRL a fost semnat de către Galina Șișcan.

Conform răspunsurilor parvenite de la Camera Înregistrării de Stat, unic fondator și administrator al SRL „Dongtur” la acel moment a fost și este până în prezent Galina Șișcan (f. d. 86). Astfel, Denis Cojuhari, nefiind nici administrator și nici fondator al acestei societăți, nu putea să figureze în Statut și, corespunzător, nu putea să semneze careva contracte din partea SRL „Dongtur”.

La data de 14 martie 2008, momentul semnării contractului enunțat, unic fondator și administrator al SC „Fascomtrans” SRL era Elena Moldovan (f. d. 79). Deci, contractul urma a fi semnat de către aceasta.

Mai mult ca atât, conform răspunsului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA din 12 aprilie 2017, la momentul semnării acestui contract, SRL „Dongtur” deținea alt cont bancar, decât cele ce figurează în contract.

Totodată, s-a constatat că, contractul de livrare din 14 martie 2008 se păstra la fostul administrator al debitorului, dar nu în contabilitate debitorului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, instanța de insolabilitate corect a reținut că, chiar dacă de considerat că acest contract ar fi fost întocmit fără careva încălcări, acesta confirmă doar intenția de a livra careva materiale de construcții, dar nu și executarea de către părți a prevederilor contractuale. Or, la materialele dosarului nu au fost anexate probe, ce ar confirma existența datoriei față de SRL „Dongtur”, menționată în Acordul adițional enunțat.

Chiar și în situația existenței unei datorii în sumă de 1204000 lei, aceasta este mai mică cu peste 2500000 lei. Deci, dreptul de a cesiona această diferență a fost transmis cu titlu gratuit.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de insolabilitate temeinic și legal a admis acțiunea și a anulat contractul de cesiune a creanței nr. CC/1501 din 27 iunie 2015, încheiat între SC „Fascomtrans” SRL și SRL „Extrans-Grup”, iar argumentele invocate de către recurentă în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea instanței de insolabilitate este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Extrans-Grup”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului provizoriu al Societății comerciale „Fascomtrans” societate cu răspundere limitată, Andrei Postica împotriva Societății cu răspundere limitată „Extrans-Grup”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Direcția Construcții Capitale” cu privire la declararea nulității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Mariana Pitic